

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΥΕΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

Το
τελευταίο
κρασί

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΡΑΣΙ

του Γιώργου Λεονάρδου

I

Ψαλλίδιζε με μεγάλη προσοχή το γέني του. Δεν το ήθελε πολύ μακρύ, αλλά όχι και κοντό. Το ήθελε περιποιημένο, αλλά και άτακτο, για να δίνει μια εντύπωση του ανέμελου νέου. Οπωσδήποτε δεν το ήθελε πυκνό και κακόμορφο, χαρακτηριστικό ενός κατώτερου γούστου, όπως των Χριστιανών παπάδων, που εννοούσαν να δείχνουν την απέχθειά τους στον καλλωπισμό, αφήνοντας τα γένια τους βρώμικα και τις τρίχες κολλημένες μεταξύ τους από την απλυσιά και της δυσσομίας του λίπους του κορμιού τους. Τους θυμήθηκε κι ένας μορφασμός αποδοκιμασίας χάραξε τα χείλη του. Γνώριζε από τις τελετές στο μέγαρο του άρχοντα Ευσέβιου ότι έτσι και τους πλησίαζες σ' έπαιρνε η μπόχα της γεροντικής αλουσιάς και της σωματικής απλυσιάς, αφού είχαν να μπουν σε λεκάνη με νερό από τη μέρα που τους βάφτισαν, προφανώς γιατί ήθελαν να διατηρήσουν πάνω τους το Άγιο Μύρο με το οποίο τους πασάλειψε ένας άλλος προγενέστερος παπάς, που κι αυτός έζεχνε, ίσως και περισσότερο, από την αναλουσιά και την απλυσιά. Κι όλα αυτά οι νέοι ιερωμένοι ανάγονταν στο φανατισμό του νεοπροσύλητου για τη νέα θρησκεία.

Αν ο Ιούλιος δεν ήθελε το γέني του και πολύ κοντό αυτό οφειλόταν στην τάση των κακοπροαίρετων να συκοφαντήσουν κάποιο ως γυναικωτό¹, όπως χαρακτήριζαν οι Πολίτες τους... αγένειους. Και οι συκοφαντίες στον περίγυρό του γύρω του έδιναν κι έπαιρναν προκειμένου οι δράστες να επιτύχουν την ανέλιξή τους στα ανώτερα αξιώματα της διοικητικής μηχανής.

Έριξε μια ερευνητική ματιά στις λάμες του ψαλιδιού του για να δει αν ήθελαν τρόχισμα. Και τότε παρατηρώντας τις δεν μπόρεσε να συγκρατήσει το θαυμασμό του για την εφευρετικότητα των αρχαίων Αιγυπτίων, οι οποίοι επινόησαν, τρεις χιλιάδες χρόνια πριν, το χάλκινο ψαλίδι που είχε όψη λαβίδας με μεταλλικές λεπίδες στα άκρα του για να κόβουν τη δική τους γενειάδα. Αργότερα το πήραν και το επεξεργάστηκαν οι συμπατριώτες του συντοπίτη του, του Μεγάλου Αλέξανδρου, όταν κατέκτησαν την Αίγυπτο και οι οποίοι και το ανύψωσαν σε έργο τέχνης,

¹ Άνδρας που έχει την εμφάνιση γυναίκας.

δημιουργώντας πραγματικά κομψοτεχνήματα, και τέλος το τελειοποίησαν οι Ρωμαίοι, δύο αιώνες πριν από τον ίδιο, δηλαδή το 100 μΧ., κατασκευάζοντας το σταυρωτό ψαλίδι, με τις δύο λεπίδες του να διασταυρώνονται και να ενώνονται με ένα κοχλία περίπου στο μέσο τους.

Σε κάποια στιγμή άκουσε ένα αναστεναγμό από τη μεριά του κρεβατιού του. Ήταν η νεαρή ψυχοκόρη του άρχοντα Ευσέβιου, η Κλαυδία Μελισσάνθη που κοιμόταν ακόμα «του καλού καιρού» μετά από την οργιώδη βραδιά, γεμάτη πόθο και έρωτα, που πέρασε μαζί του.

Ξαναγύρισε προς τον καθρέφτη του για να συνεχίσει τον καλλωπισμό του προσώπου του.

Ευτυχώς που, μετά το ψαλίδι, υπήρχε και ο καθρέφτης, μετά τα όσα είπαν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να δεις το πρόσωπό σου. Θυμήθηκε αυτά που είχε διαβάσει σε κάποιο ειλητάριο για την ιστορικότητα του καθρέφτη, από γεννησιμιού του μέχρι και τη χρήση του από μάγισσες και γητεύτρες. Ήταν κι αυτός, ο καθρέφτης, γέννημα της αρχαίας Αιγύπτου, πριν από τη γέννηση του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Στη συνέχεια πέρασε στη Μεσοποταμία και τελικά τον τελειοποίησαν οι Ρωμαίοι για να τον έχει τώρα αυτός, ο Ιούλιος, και να φτιάχνει με περισσή φροντίδα το γενάκι του.

Τα κάτοπτρα συμβολίζουν τη ματαιοδοξία του ανθρώπου και την ανάγκη του για καλλωπισμό, τον είχε διδάξει ο μέντοράς του Νικόδημος από την Αθήνα. Και μάλιστα μπορούν να την αναπτύξουν σε επίπεδο καταστροφής της ίδιας της προσωπικότητάς του. Θυμήθηκε δε τον αρχαίο ελληνικό μύθο, που του είχε διηγηθεί ο ίδιος ο Νικόδημος, για τον ωραιοπαθή νέο Νάρκισσο, που ερωτεύτηκε τον εαυτό του από την στιγμή που κοίταξε το πρόσωπό του στα νερά μιας λίμνης. Από το Νάρκισσο πηγάζει προφανώς και ο χαρακτηρισμός ναρκισσισμός, σκέφτηκε ο Ιούλιος που δεν είχε και τόση έφεση στα γράμματα.

Όχι ο ίδιος δε διακατεχόταν από ναρκισσισμό και αυταρέσκεια. Ούτε ήθελε να τα σκέφτεται επειδή κοιταζόταν στο καθρέφτη. Απλά ήθελε να αρέσει στις γυναίκες, προς τις οποίες είχε μια ιδιαίτερη αδυναμία. Αδυναμία; Όχι μόνο. Πάθος. Του άρεσε να τις συναναστρέφεται, να συνδιαλέγεται, να συγχρωτίζεται να συν... συν..., τέλος πάντων, να συνουσιάζεται με ωραίες γυναίκες. Συγχρόνως όμως απεχθανόταν την ομοφυλοφιλία και όλες τις άλλες απάνθρωπες, όπως τον είχε διδάξει ο μέντοράς του ο Νικόδημος, ανωμαλίες, που έβλεπε να αναπαρίστανται δίπλα του, ακόμα και στο μέγαρο του άρχοντα Φλαβίου Ευσέβιου, η αθωότητα του οποίου δεν τον άφηνε να κοιτάξει γύρω του και να δει σε τι κόσμο ζούσε.

Ο Φλάβιος Ευσέβιος είχε επιβάλλει στον περίγυρό του ιερούς ηθικούς κανόνες κατά τους οποίους απαγορευόταν να αποκλίνει οποιοσδήποτε συγγενής του. Τους εφάρμοζαν από την αγαπημένη του σύζυγο, μέχρι τους δύο γιούς του, τον Υπάτιο και τον Ευσέβιο τον νεώτερο καθώς και η πολυαγαπημένη θυγατέρα του, η Φλαβία Αυρηλία Ευσεβία. Σύμπτωση και αυτή, σκέφτηκε ο

Ιούλιος, να ονομάζονται όλοι στην οικογένειά του άρχοντα Ευσέβιοι!»! Ή μάλλον η «σύμπτωση» οφείλονταν στην τάση όλων των νεοπροσύλητων στον Χριστιανισμό να παίρνουν καθαρώς χριστιανικά ονόματα για να δείξουν στον περίγυρό τους, αλλά και στους ανωτέρους τους, την βαθιά πίστη τους προς τη νέα θρησκεία. Το παράδοξο της τάσης αυτής ήταν να κρατούν και τα ρωμαϊκά ονόματά τους, οπότε δίπλα στα παγανιστικά κολλούσαν και το χριστιανικό τους όνομα, ώστε να είναι καθ' όλα του συρμού.

Ο άρχοντας επέβαλε το προσωπικό του πάθος για την ηθική, όπως την καθιέρωσε με ιερούς κανόνες η νέα θρησκεία, σε ολόκληρη την υπατεία της Μακεδονίας, της οποίας ήταν ύπατος ή κονσουλάριος², όπως είχε θεσμοθετηθεί πια, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Πάντως, παρά τους χριστιανικούς κανόνες που ακολουθούσε πιστά, ο γέρον άρχοντας διακατεχόταν από την κολάσιμη μαιοδοξία της υστεροφημίας. Για το λόγο αυτό αποφάσισε να ονομάσει και την κόρη του και τον ένα από τους γιους του με το δικό του όνομα. Ευσέβιος ο μιν, Ευσεβία η δε. Επιθυμούσε την μετά θάνατο μνημόνευσή του στα ονόματα των παιδιών του...

Κατά τα άλλα ήταν ένας καλός Χριστιανός που ήθελε να πιστεύει ότι σ' Αυτόν που πίστευε είναι ο Ένας, ο Μοναδικός και ο Απόλυτος άρχων του κόσμου κι ας κυκλοφορούσαν διάφορες αιρέσεις και δοξασίες γύρω του για τη φύση και την υπόσταση του «άγνωστου Θεού», όπως τον ήθελαν οι αρχαίοι Έλληνες, και το εκμεταλλεύτηκε ο απόστολος Παύλος για να τους προσηλυτίσει στα δικά του «πιστεύω». Τη νέα θρησκεία επέβαλε με το νόμο της ανεξιθρησκίας ο Κωνσταντίνος, ο αρχηγέτης της δυναστείας, η οποία βρισκόταν τώρα, μετά από τους αδελφοκτόνους και εμφύλιους αιματηρότατους πολέμους, στην εξουσία της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Αν και το διάταγμα των Μεδιολάνων³ πρόβλεπε την ελευθερία όλων των θρησκείων, οι Χριστιανοί, ως εκλεκτά «τέκνα» του Κωνσταντίνου που τον βοήθησαν να κατακτήσει την εξουσία, επικράτησαν επί των άλλων και άσκησαν κάθε βία και βαρβαρότητα εναντίον των πρώην διωκτών τους, από το θάνατο στην πυρά μέχρι το διαμελισμό των σωμάτων τους με διάφορα μηχανικά μέσα.

Οπωσδήποτε ο ίδιος, ο ιδρυτής της χριστιανικής αυτοκρατορίας, δεν είχε πρόβλημα με τις αιρέσεις και τους αιρετικούς τους. Ας πίστευαν κι ας λάτρευαν όποιο «θεό» επιθυμούσαν, και οι Χριστιανοί το δικό τους, αρκεί να μη επαναστατούσαν. Το παράδοξο δε ήταν ότι ενώ κανείς δεν Τον είδε ούτε Τον συναπάντησε, οι διάφοροι και ποικίλοι δάσκαλοι εννοούσαν να Τον περιγράφουν και να Το χαρακτηρίζουν. Άλλωστε κανείς από τους πιστούς Του, δεν Τον είχε δει ακόμα. Άρα, η φαντασία όλων αυτών των κηρύκων της Χριστιανοσύνης

² Υπατικός ή κονσουλάριος. Ρωμαϊκός τίτλος που αποδιδόταν σε πρώην ύπατου, ήτοι consul. Από τον 3^ο αιώνα ο τίτλος χρησιμοποιείται για διοικητές επαρχιών που αποτελούσαν έδρα στρατευμάτων.

³ Αρχαία ονομασία του Μιλάνου όπου υπογράφηκε το σχετικό διάταγμα.

θα πρέπει να ήταν οργιώδης. Αυτά τουλάχιστον είχε διδάξει ο γέροντας Νικόδημος τον Ιούλιο.

Ο ίδιος, ο Ιούλιος, όμως είχε καταλήξει σε ένα «άλλο» Θεό. Επίσης Παντοκράτορα, γνώστη των Πάντων και ποιητή ουρανού και γης, αλλά και ωραίο και καλλίμορφο στον πνεύμα και στο σώμα, όπως τον ονειρευόταν στο κρεβάτι του με τη γήινη περιορισμένη λογική του. Παρατηρούσε όμως ότι δεν μπορούσε ακόμα να ξεφύγει από τα αρχαιοελληνικά πρότυπα, που οι θεοί τους είχαν στη φύση τους στο κάλος, στη φιλοσοφία, που συνοδευόταν από τη Γνώση και τη ρητορική και τον ανθρώπινο χαρακτήρα τους, με τα μίση και τα πάθη τους, τις παθιασμένες συμμαχίες με τους θνητούς αλλά και τους έξαλλους έρωτές τους με τις θνητές. Ήταν ένα ωραίος κόσμος για τον Ιούλιο. Όχι καθημερινές γονυκλισίες και παθιασμένοι αυτοτραυματισμοί, με νηστείες και αισθησιακούς περιορισμούς. Στην αρχαία θρησκεία η υλιστική συνεύρεση στεφανωνόταν με το άυλο πνεύμα, μια συνένωση που για τον ίδιο ήταν ό,τι θεοφιλέστερο μπορούσε να προσφέρει η φύση στο άνθρωπο...

Όμως ο Ιούλιος δεν έπρεπε να παρασύρεται από τέτοιες αμαρτωλές και κολάσιμες σκέψεις. Τώρα έπρεπε να πιστεύει μόνο στη διδασκαλία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και στις επεξηγήσεις των αναγνωρισμένων από την Εκκλησία ιερών διδασκάλων της Χριστιανοσύνης. Μονό αυτές...

Ο Ιούλιος, αναλογιζόμενος τη στάση και τις γεροντικές εμμονή του άρχοντα Ευσέβιου στην ηθική και χριστιανική αγνότητα, δεν αισθάνθηκε ιδιαίτερη ικανοποίηση και γι αυτό προσπάθησε να την απομακρύνει το γρηγορότερο από το μυαλό του και να αφιερωθεί περισσότερο στο ψαλίδι που ήταν μεν χρηστικό, αλλά και επικίνδυνο. Από σκεύος κάλλους μπορούσε να μεταμορφωθεί σε σκεύος φόνου ή και τραυματισμού, από αστοχία του χεριού του, κάτι που απευχόταν για τον ίδιο, αλλά χρησιμοποιείτο ευρύτατα από τους συμπολίτες του.

Οπωσδήποτε το ψαλίδι και ο καθρέφτης παρέμεναν τα δύο βασικά όπλα του Ιούλιου, του αρχηγού των φρουρών του άρχοντα Ευσέβιου, στις «εκστρατείες» του για την κατάκτηση εκπροσώπων του γυναικείου φύλου. Κατακτήσεις, άλλοτε επιτυχημένες και τις περισσότερες φορές αποτυχημένες. Αλλά γνώριζε από τον πατέρα του, τον ψαρά του Θερμαϊκού, ότι δεν πιάνεις ψάρια με την πρώτη ριξιά σε όλα τα αγκίστρια της πετονιάς σου. Χρειάζονται περισσότερες προσπάθειες. Και οπωσδήποτε επιμονή και πίστη ότι θα πετύχεις το σκοπό σου. Γιατί αν δεν αποπειραθείς να πετύχεις κάτι, πώς θα το καρπωθείς στη συνέχεια, και εν προκειμένω πώς θα αγκιστρώσεις πάνω σου τη μέλλουσα κατάκτησή σου;

Φυσικά σκεφτόταν για κατακτήσεις όπως τις αντιλαμβάνονταν ο ίδιος. Όχι εδάφη, εξανδραποδισμούς και καθυποτάξεις. Αλλά ερωτικές εκούσιες αιχμαλωσίες αντιπροσώπων του ωραίου φύλου, οι οποίες, η αλήθεια είναι ότι δύσκολα αντιστέκονταν στη γοητεία του.

Κι ας τον έλεγαν ευνούχο περιπαικτικά οι άσπρονδοι φίλοι του και ερωτικοί αντίπαλοί του, βασιζοντας την κατηγορία αυτή στο γεγονός ότι ο άρχοντας του είχε μεγάλη εμπιστοσύνη και του είχε δώσει το «ελευθέρας» να κυκλοφορεί σε όλα τα διαμερίσματα του παλατιού του, του γυναικωνίτη περιλαμβανομένου.

Η προσαγόρευσή του ως «ευνούχου» καθόλου δεν του χάλαγε τη διάθεση. Τουναντίον. Είχε σαν αποτέλεσμα να είναι ελεύθερος να κυκλοφορεί και στα διαμερίσματα των γυναικών και των φίλων του άρχοντα Ευσέβιου, όποτε αυτός τους επισκεπτόταν στα αρχοντικά τους. Τότε ο Ιούλιος αλίευε το πολύτιμο γι αυτόν «αλίευμα», κάνοντας και τον ψαρά αλλά και τον κυνηγό για ένα καλό «θήρευμα». Άλλωστε, χωρίς πολέμους, μάχες και συνωμοσίες που κανείς δεν τολμούσε να αποπειραθεί εναντίον του Ευσέβιου, ο Ιούλιος είχε μόνιμη αργία από τα επίσημα καθήκοντά του. Έτσι το μόνο που φιλοδοξούσε να επιτύχει ήταν ένα λαχταριστό «αλίευμα» ή ένα καλλιεπές «θήραμα», τέλος πάντων το ίδιο είναι, που θα έπρεπε να είναι αμπαστάρδευτα αντιπροσωπευτικά του ωραίου φύλου.

Δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα ειρωνικό μορφασμό-χαμόγελο με τον χαρακτηρισμό του ως «ευνούχου» από τους στενούς του φίλους. Δεν τον έμελλε, μάλλον τον υποβοηθούσε στις «εφορμήσεις» του, για να χρησιμοποιήσουμε και ένα στρατιωτικό όρο, επιτέλους. Ήταν γνωστό ότι οι ευνούχοι είχαν «περίβλεπτη» θέση στα αρχοντικά των ισχυρών, είτε αρχόντων, είτε υπάτων είτε και βασιλιάδων ακόμα. Για ένα κολασμένο άρχοντα ο ευνούχος μπορούσε να υποκαταστήσει μια γυναίκα και να του προσφέρει περισσότερα, αφού έχει απαλό και άτριχο σώμα ενώ η φωνή του ήταν γεμάτη σαγήνη. Επιπλέον ο ευνούχος δεν έχει τις απαιτήσεις μιας γυναίκας και πολύ περισσότερο τον συχνά προκλητικό χαρακτήρα της, δεν εγείρει αξιώσεις, δεν επιτίθεται στον άνδρα, ούτε είναι πνεύμα αντιλογίας, όπως καθιερώθηκε να θεωρείται στη συνείδηση των ανδρών το γυναικείο φύλο. Οι ευνούχοι ξέρουν τα πάντα γύρω απ' το σεξ. Αλλά δεν έχουν ποτέ τους ηδονισθεί οι ίδιοι λόγω απουσίας των βασικών αδένων, τους οποίους εξολόθρευσαν άλλοι, είτε δια της συνθλίψεως είτε δια της απότμησης από το υπόλοιπο σώμα. Και αυτή η σύνθλιψη ήταν η πιο ανατριχιαστική από την οποιαδήποτε διαδικασία ευνουχισμού, που θα περιλάμβανε μαχαίρια, τανάλιες, λαβίδες, καυτό λάδι και άλλα απαίσια μέσα. Και αυτό τους έκανε μεν απόλυτα πιστούς και αφοσιωμένους στους άρχοντες, αλλά συγχρόνως και κακούς, πεισματάρηδες και φιλύποπτους σε κάθε ενέργεια άλλου. Δεν είχαν φίλους και υποστηρικτές και το μόνο όπλο τους ήταν η πλήρης δουλοφροσύνη τους προς το αφεντικό τους.

Κατά μία εκδοχή, την αρχική ιδέα του ευνουχισμού την είχε ο Πέρσης βασιλιάς Κύρος, για να έχει πιστούς υπηρέτες δίπλα του και να μην ανησυχεί για τις συνωμοσίες των αυλικών του, θυμήθηκε ο Ιούλιος να του έχει πει ο σοφιστής Ιουστίνος, που είχε μαθητεύσει κοντά του. Ευνούχος κι ο σοφιστής είχε την πείρα της κατάστασής του. Τον είχαν ευνουχίσει με τη συγκατάθεση του πατέρα του, όταν ήταν μικρός για να μπορέσει να επιζήσει ως

υπηρέτης σε ένα αρχοντικό. Κατ' άλλες διαφορετικές εκδοχές, η διαστροφή αυτή ξεκίνησε από τη βασίλισσα Νεφερίτη της Ασσυρίας, που ευνούχιζε τους εραστές της από ζήλεια για να μη χαρίζουν και σε άλλες γυναίκες την ηδονή που απομυζούσε η ίδια από τους άντρες της.

Όμως η αλήθεια ήταν ότι ο ευνούχος έχει στύση, αλλά δεν έχει σπέρμα. Και αυτό βόλευε τους άρχοντες που ήθελαν να αποφύγουν ένα μπάσταρδο της γυναίκας τους από το σπέρμα ενός υπηρέτη τους. Βέβαια, στους γυναικωνίτες των Χριστιανών, οι ευνούχοι μάθαιναν από τις έγκλειστες γυναίκες τα μυστικά του έρωτα, προσφέροντας ηδονή επιτυγχάνοντας τη διείσδυση, αλλά χωρίς τις επαπειλούμενες από μια τέτοια πράξη, ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες, που θα εξέθεταν τον άρχοντα, το δεσπότη, τον κυρίαρχο ή και το βασιλιά ακόμα.

Όλα αυτά περνούσαν από τη σκέψη του Ιούλιου, που δεν μπόρεσε να κρύψει ένα χαμόγελο. Ας είναι καλά ο σοφιστής και δάσκαλός του, ο Ιουστίνος ο Μεγαρέας, ο οποίος μαζί με την Ιστορία, τις επιστήμες και τη ρητορική, του είχε διδάξει και όλα τα συμπαραομαρτούντα γύρω από τη σχέση του άνδρα με τη γυναίκα.

Ένας αναστεναγμός της Μελισσάνθης, προφανώς αφροδισιακής ικανοποίησης, τον έκανε να γυρίσει και να κοιτάξει τη γυναίκα που είχε στο κρεβάτι του, όπου κοιμόταν, ημίγυμνη ακόμα από τη χθεσινή καυτή νύχτα τους. Χαμογέλασε κι αυτός ικανοποιημένος. Η Μελισσάνθη ήταν ένα νεαρό ξανθό και γαλανομάτικο κορίτσι, που ξεχώριζε σε ομορφιά και χάρη από τις περισσότερες συμπολίτισσές της. Όχι πως δεν υπήρχαν άλλες, που αν δεν διέθεταν αυτή την κοριτσίστικη αγνότητα αισθημάτων και κάλους, είχαν όμως την πείρα στον έρωτα που κάνει τον άνδρα να αδιαφορεί για την περισσή ομορφιά, η οποία πολλές φορές του προκαλεί και κάποιες αναστολές στο «έργο» του.

Όμως η Μελισσάνθη είχε ένα ακόμα αξεπέραστο προσόν. Ήταν η έμπιστη φίλη της Ευσεβίας, της κόρης του άρχοντα Ευσέβιου, με την οποία το μισό προσωπικό του αρχοντικού ήταν ερωτευμένο και το άλλο μισό, των μεσηλικών κατά κύριο λόγο, την φαντάζονταν στο κρεβάτι τους κατά τις ατυχείς συννευρέσεις τους με την παχουλή ή και χοντρή σύζυγό τους. Συγχρόνως, με ένα τέτοιο γάμος με τη θυγατέρα του άρχοντα Ευσέβιου, θα ονειρεύονταν προσωπικές τους ανελίξεις στο αρχοντικό και τη διοίκηση της επαρχίας γενικότερα, που θα απέφερε στους ίδιους μεγάλα οφέλη και κυρίως αύξηση της περιουσίας τους.

Η Ευσεβία γεννήθηκε το 336 στη Θεσσαλονίκη και έλαβε εξαιρετική μόρφωση από τους σπουδαίους δασκάλους της που φρόντισε να επιλέξει για εκείνη ο πατέρας της. Και η μόρφωσή της σε συνδυασμό με την εξυπνάδα της και την έμφυτη ευγένειά της την καθιστούσαν μια σοβαρή και λογική γυναίκα, ελκυστική για τους πάντες του περίγυρού τους. Μεταξύ αυτών και ο Ιούλιος που αισθανόταν μια τρομερή έλξη για την Ευσεβία. Θα ήταν τρισευτυχισμένος δίπλα της αν μπορούσε να την έχει ως συμβία του. Αλλά αμέσως απομάκρυνε από το μυαλό του μια τόσο

βέβηλη, όσο και επικίνδυνη σκέψη. Ούτε στα πιο τρελά του όνειρα δεν θα έπρεπε να τη φαντάζεται ως επίσημη συνοδό του στη ζωή.

Ας άφηνε κατά μέρος το γεγονός ότι ο άρχοντας Ευσέβιος με τη φιλοδοξία του να ανεβάσει την θυγατέρα του στα υψηλότερα αξιώματα της νέας ιεραρχίας της χριστιανικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας θα τον είχε απομακρύνει από το αρχοντικό του, αν όχι να τον κρεμάσει τιμωρώντας τον για τις ανούσιες και αδιάντροπες σκέψεις του.

Ο Ιούλιος θυμήθηκε ότι κάποτε ένας γέροντας, που πολλοί τον θεωρούσαν σοφό, του είχε πει ότι το σπουδαιότερο σεξουαλικό όργανο του ανθρώπου είναι ο εγκέφαλος. Έτσι κι εκείνος είχε αποφασίσει να πλησιάσει τη Μελισσάνθη, που ήταν η στενότερη φίλη της Ευσεβίας, έστω και μόνο γιατί έφερε πάνω της το άρωμα της Ευσεβίας από την καθημερινή συντροφιά τους. Πέτυχε να την κατακτήσει και να κάνει έρωτα μαζί της, έχοντας όμως στο μυαλό του την εκλεκτή του αρχοντοπούλα.

Ο πατέρας της, ο Φλάβιος Ευσέβιος, είχε υπηρετήσει στο ρωμαϊκό στρατό υπό τον Κωνσταντίνο τον επιλεγόμενο και μέγα, τον οποίο άγιασε η Εκκλησία γιατί τη νομιμοποίησε κατά κάποιο τρόπο με το διάταγμα περί ανεξιθρησκίας των Μεδιολάνων. Ήταν ο γενάρχης της αιματοβαμμένης Κωνσταντινείας δυναστείας, στη διάρκεια της οποίας, και ο ίδιος αλλά και μετά το θάνατό του, ο ένας αδελφός σκότωνε τον άλλο και όλοι μαζί τους αντιπάλους, συγγενείς, αυλικούς, στρατηγούς και άλλους παρατρεχάμενους του πατέρα τους.

Ο Φλάβιος Ευσέβιος προερχόταν από οικογένεια ταπεινής καταγωγής και ήταν φυσικό να θέλει να δει τους απογόνους του να ανέρχονται στους ανώτερους κύκλους της διαμορφούμενης τότε θρησκευόμενης ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, στην οποία επικράτησε και η προσωνυμία της ανατολικής για να θυμίζει την ανατολική καταγωγή της αλλά και για να ξεχωρίζει από την προηγούμενη ρωμαϊκή με το παγανιστικό καθεστώς. Η γενναιότητα του Φλαβίου Ευσέβιου στις μάχες που έδωσε δίπλα στον Κωνσταντίνο Α΄, ο σεβασμός του και η αφοσίωσή του σε παν δίκαιο και ηθικό, τον έφεραν στα ανώτατα αξιώματα του ρωμαϊκού στρατού φτάνοντάς τον στους βαθμούς του *magister equitum* και *magister peditum*, ήτοι του στρατηγού των πεζοπόρων τμημάτων και των τμημάτων του ιππικού αντίστοιχα, του ρωμαϊκού στρατού. Συμπερασματικά πήρε το αξίωμα του στρατηγού, όπως του άξιζε.

Με τη σοβαρότητά του και την ευθυκρισία του, ως επίσης και με το πνεύμα δικαίου που τον διείπε κατόρθωσε να περάσει, όχι μόνο αλώβητος από τις σφαγές και τους αφανισμούς που ακολούθησαν το θάνατο το πατριάρχη της κωνσταντινείας δυναστείας, αλλά να επικεντρώσει γύρω από το άτομό του την εμπιστοσύνη του διαδόχου του Κωνσταντίου, ενώ οι υπήκοοι συμπολίτες του τον εμπιστεύονταν ότι θα τους περνούσε ζωντανούς και αρτιμελείς από την επικίνδυνη και αμφίρροπη φάση της διαδοχής του μεγάλου αυτοκράτορα.

Μετά την ευδόκιμη υπηρεσία του στο στρατό που τον ανέδειξε σε στρατηγό, ο Κωνσταντίος Β΄, ο γιος του Κωνσταντίνου

Α΄, που επικράτησε του αδελφοκτόνου ανταγωνισμού των διαδόχων του, του απένειμε τον ανώτατο βαθμό εξουσίας της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας μετά από εκείνον του αυτοκράτορα. Προβιβάστηκε σε κονσουλάριο της Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, που ήταν και ο τόπος της καταγωγής του. Το αξίωμα αυτό αντιστοιχούσε με εκείνο του κυβερνήτη της περιοχής αυτής.

Ο Ευσέβιος ήταν υπερήφανος για τη γενέτειρά του, που είχε ιδρυθεί από τον Κάσσανδρο, ένα από τους επιγόνους του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο οποίος είχε μαθητεύσει μαζί με το μεγάλο στρατηλάτη κοντά στο μέγα φιλόσοφο Αριστοτέλη, και πήρε το όνομά της προς τιμήν της συζύγου του, Θεσσαλονίκης που ήταν και ετεροθαλής αδελφή του μεγάλου Μακεδόνα φίλου του. Το όνομά της το είχε πάρει σε ανάμνηση της νίκης των Μακεδόνων του Φίλιππου επί των Θεσσαλών⁴.

Γι αυτούς τους προγόνους του ο Ευσέβιος ήταν υπερήφανος και ήθελε να κρατήσει την πατρογονική του παράδοση και με αυτή να εμποτίσει και τους απογόνους του, τη θυγατέρα του και τους δύο γιους του. Οι λόγοι αυτοί και οι προκαταλήψεις του βέβαια τον ωθούσαν να διατηρεί ένα αυστηρό πρωτόκολλο στο αρχοντικό του, όπου ο σεβασμός και η ευλάβεια σε θνητά και θεία αντίστοιχα ήταν αλληλοεφαπτόμενα. Δεν επέτρεπε διενέξεις και έριδες μέσα στο αρχοντικό του και ακόμα περισσότερο στις περιοχές της Μακεδονίας, που διαφέντευε και ήταν πάντα δίκαιος αλλά και αυστηρός στις ποινές που επέβαλε σε άτομα που δεν ακολουθούσαν το μονοπάτι που είχε χαράξει εκείνος πριν από εκείνους. Όλοι τον σέβονταν για τις αρχές του αυτές και μια άνετη ατμόσφαιρα, μετά τους πολέμους και τις εκστρατείες, επικρατούσε την εποχή εκείνη στην περιοχή του, η ακτινοβολία της οποίας έφτανε μέχρι και τη Νέα Ρώμη που είχε αρχίσει ήδη να μεταβάλλει όνομα και να ονομάζεται Κωνσταντίνου Πόλη, προς τιμήν του ιδρυτή της που την αναζωογόνησε από το αρχαίο Βυζάντιο, μεταφέροντας μάλιστα εκεί την πρωτεύουσά του από την παλαιά Ρώμη.

Για τους λόγους αυτούς σεβόταν κι ο Ιούλιος τον άρχοντα Ευσέβιο και ενδεχομένως τον φοβόταν, ιδιαίτερα τώρα που είχε συνάψει και ερωτική σχέση με την αγαπημένη ψυχοκόρη του και φίλη της πολυαγαπημένης θυγατέρας του, τη ωραίας και μορφωμένης Ευσεβίας. Γιατί ο Ευσέβιος, ο οποίος όπως είπαμε φιλοδοξούσε να βασίσει την αθανασία της μνήμης και της ύπαρξής του στα τέκνα του, την Ευσεβία, τον Ευσέβιο και τον Υπάτιο, όπως τον ονόμασε για να μη δείξει ότι απομακρύνεται από τις ρωμαϊκές προγονικές ρίζες του, είχε δώσει μεγάλη σημασία στη μόρφωσή τους και στους τρόπους της συμπεριφοράς τους, έτσι ώστε μόλις ενηλικιωθούν να μπορέσουν να καταλάβουν υψηλά αξιώματα στο νέο χριστιανικό βασίλειο, όπως είχε θέσει τις βάσεις του ο φίλος και συμπολεμιστής του Κωνσταντίνος ο Α΄.

⁴ 352-351 πΧ.

Ένας νέος αναστεναγμός ικανοποίησης από τα νεαρά στήθη της Μελισσάνθης έβγαλαν τον Ιούλιο από τις σκέψεις και τις ανησυχίες του για τη σχέση του με εκείνη αλλά και από τις αναδρομές του μυαλού του γύρω από τις γνώσεις του στην Ιστορία.

-Ξύπνησες έτσι νωρίς; τον ρώτησε με τη βαθιά φωνή της.

-Είναι ήδη αργά, της απάντησε. Θα έπρεπε να βρίσκομαι κιάλας στη φρουρά.

-Και γιατί δεν ξύπνησες κι εμένα;

-Σε παρακολουθούσα να κοιμάσαι τόσο βαθιά και με τέτοια γλυκιά έκφραση που δεν ήθελα να διακόψω το ωραίο όνειρο που ζούσες.

-Το όνειρο το ζω στο ξύπνιο μου, του απάντησε χαμογελώντας με υπαινικτικό χαμόγελο, που μαρτύραγε ανομολόγητες κοριτσίστικες πονηρές σκέψεις.

-Αυτό είναι καλό, της απάντησε ο Ιούλιος, που δεν κατάλαβε καλά καλά τι εννοούσε η Μελισσάνθη.

Εκείνη όμως, ως γυναίκα περισσότερο πονηρή από τον άρρενα συνομήλικό της, έσπευσε να του το διευκρινίσει.

-Εννοώ, του απάντησε, ότι πέρασα μια ονειρεμένη βραδιά μαζί σου και θέλω να περνάω συνέχεια τέτοιες ονειρεμένες βραδιές μαζί σου.

-Καλά, κατάλαβα, της απάντησε ο Ιούλιος, που προσπάθησε να κόψει τη συνέχεια της κουβέντας, έχοντας τώρα κατανοήσει που θα οδηγούσε το μοτίβο της.

Εκείνη τη στιγμή άκουσε θόρυβο έξω από την πόρτα του δωματίου του. Μια ανησυχία τον κυρίευσε. Ποιος να ήταν; Όμως δεν μπορούσε να καθυστερήσει στα χτυπήματα της πόρτας.

Έσπευσε να την ανοίξει, κοιτάζοντας συνωμοτικά τη Μελισσάνθη, η οποία βιάστηκε να κρυφτεί κάτω από τα κλινοσκεπάσματα, παρ' ότι οι γραμμές του καλλίγραμμου σώματός της διαγράφονταν πάνω τους.

Μόλις ο Ιούλιος άνοιξε την πόρτα του είδε ξαφνιασμένος τη σιλουέτα του υπασπιστή του.

-Σε θέλει ο άρχοντας, τον άκουσε να λέει καθώς άνοιξε αργά και επιφυλακτικά τη ξύλινη βαριά πόρτα του.

Σούφρωσε τα φρύδια ο Ιούλιος.

-Γνωρίζεις για ποιο θέμα;

Ο φρουρός ξεροκατάπιε.

-Νομίζω, είπε, ότι ο δήμιος είναι άρρωστος και δεν μπορεί να παρουσιαστεί σήμερα στη δουλειά του.

-Και λοιπόν; τον ρώτησε ο Ιούλιος κοιτάζοντάς τον με εξεταστικό ύφος προσπαθώντας να μαντέψει τι είχε στο κεφάλι του ο φρουρός και το έκρυβε.

-Κάποιος πρέπει να κάνει τις εκτελέσεις, του απάντησε ξεροκαταπίνοντας.

Πριν από μια εβδομάδα είχαν συλληφθεί τρεις ληστές που λυμαίνονταν την ύπαιθρο και ειδικά τα περάσματα της Εγνατίας που οδηγούσε στην Κωνσταντίνου πόλη. Είχαν καταδικαστεί με

συνοπτικές διαδικασίες σε θάνατο και έπρεπε να εκτελεστεί η ποινή τους εκείνη τη μέρα.

-Κι εγώ τι δουλειά έχω εγώ με τις εκτελέσεις; τον ρώτησε ερεθισμένος ο Ιούλιος. Εγώ δεν είμαι δήμιος...

-Το γνωρίζω, του απάντησε με κομμένη την αναπνοή ο φρουρός. Όμως αυτό πρέπει να το εξηγήσεις στον άρχοντα Ευσέβιο.

Ο ουρανός να είχε πέσει στο κεφάλι του Ιούλιου, δεν θα είχε αισθανθεί τέτοια ζάλη, όσο από τα λόγια του υπασπιστή του. Και τι μπορούσε να κάνει; Να αρνηθεί υπηρεσία στον άρχοντα Ευσέβιο; Απέρριψε αμέσως τη σκέψη αυτή. Μια τέτοια άρνηση ισοδυναμούσε με ποινή άρνησης υπηρεσίας, που στην καλύτερη περίπτωση σήμαινε αποπομπή του από την αρχηγία των σωματοφυλάκων του και βέβαια απομάκρυνσή του από το αρχοντικό και από τη κόρη του άρχοντα Ευσεβία, για την οποία, όπως είπαμε, αισθανόταν μια ιδιαίτερα έντονη έλξη και ας κοιμόταν με την καλύτερη φίλη και συνοδό της, τη Μελισσάνθη...

(Η συνέχεια στο βιβλίο «ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΡΑΣΙ»,
Εκδόσεις Ενάλιος-Ωκεανός)

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΠΩΛΕΙΑ